

„Evangelija pagal šv. Morkų“

Pirmieji metai

TURINYS

1. Pristatymas	3
2. Įvadas	4
3. Pirmasis susitikimas	5
4. Antrasis susitikimas	8
5. Trečias susitikimas	11
6. Ketvirtas susitikimas	13
7. Penktas susitikimas	16
8. Šeštas susitikimas	19
9. Septintas susitikimas	21
10. Aštuntas susitikimas	24

1. PRISTATYMAS

Evangelija pagal šv. Morkų sudaryta iš šešiolikos skyrių, tad ši tema yra iš šešiolikos dalių, kurias galima studijuoti per dvejus metus, nes per metus įvyksta aštuoni susitikimai, neskaičiuojant sezono atidarymo ir apžvalginio susitikimų.

Prieš susitikimą kiekvienas dalyvis turi būti perskaitęs atitinkamą Evangelijos skyrių ir poroje apmąstęs užduotus klausimus.

Susitikimo pradžioje, atsižvelgiant į komandos pageidavimą, galima dar kartą perskaityti visą skyrių ar tik tam tikras svarbesnes ištraukas.

Maldai siūloma psalmė, vienaip ar kitaip susijusi su kiekvienu Evangelijos skyriumi. Šioje knygelėje Šv. Rašto vertimai imti iš www.biblija.lt.

Pasiūlymai Pareigai prisėsti susiję su nagrinėjama tema.

2. ĮVADAS

Jonas, vadinamas Morkumi, greičiausiai buvo Barnabo pusbrolis (Apd 12, 12–25; 15, 37–39), jis iš pradžių lydėjo Paulių pirmoje jo misijų kelionėje apie 45 m., vėliau, apie 50 m., Romoje buvo Petro mokinys ir sekretorius (Petro pirmas laiškas 5, 13).

Apie 64 m. pirmąjį apaštalą Neronas pasmerkė mirti kankinio mirtimi ant Vatikano kalvos, o apie 67 m. Pauliui buvo nukirsta galva ant Ostijos kelio, vietoje, vadinamoje „Trimis šaltiniais“.

70 m. romėnų kariuomenė, slopindama nesiliaujančius žydų maištus, apsupo Jeruzalę ir visiškai sugriovė Viešpaties Šventyklą, taip baigėsi visi Pirmosios Sandoros aukojimai.

Trupučių vėliau Morkus paskelbė savo Evangeliją pirmosioms Romos krikščionių bendruomenėms. Joje jis surašė esminius apaštalų skelbimo ir pirmosios Bažnyčios dalykus. Labai paprastas, galima pasakyti, į paprastu žmones orientuotas stilius slepia gilią teologiją: Jėzus tikrai yra Dievo Sūnus, bet Jo niekas neatpažino, kol neprikalė prie kryžiaus. Ką tai reiškia?

3. PIRMAS SUSITIKIMAS

3.1. Naująją sandorą steigiančio Dievo Sūnaus pristatymas

- * 1 eilutė – „Jėzaus Kristaus, Dievo Sūnaus, Evangelijos pradžia.“

Ši eilutė pradeda šv. Morkaus darbą ir skelbia, kad Jėzus yra Dievo Sūnus. Vėliau tik demonai gebės Jį atpažinti, bet, užuot Jį sekę, bėga, o apaštalai, ištikimai sekdami paskui Jėzų, klausia: „Kas gi jis toks?“ (4, 41).

Tad ar tikėjimas nėra vien tik žinojimas, bet ir sekimas?

- * 2–8 eilutės – Jonas Krikštytojas apsirengęs kaip Elijas (2 Kar 1, 8), kuris atstovauja Pirmosios Sandoros pranašams, ir jo vaidmuo yra užbaigti perėjimą prie Naujosios Sandoros Tėvo dvasioje.

Nes tikėjimas į Jėzų, Dievo Sūnų, yra tvirto tikėjimo medžio, augusio per amžius nuo Abraomo (1 900 m. pr. Kr.), Mozės (1 250 m. pr. Kr.) ir Dovydo (1 000 m. pr. Kr.), viršūnė ir vaisius. Tad reikėjo, kad paskutinis Pirmosios Sandoros pranašas atviriau nusiteikusiems tikintiems žydams parodytų Mesiją, idant atvestų juos į naują krikštą.

„Aš jus krikštiju vandeniū, o jis krikštys jus Šventąja Dvasia.“

- * 9–13 eilutės – „Tomis dienomis atėjo Jėzus iš Galilėjos Nazareto, ir Jonas jį pakrikštijo Jordane. Vos tik išbridęs iš vandens, Jėzus pamatė prasiveriantį dangų ir Dvasią, tarsi balandį, nusileidžiančią ant jo. Ir iš dangaus pasigirdo balsas: „Tu mano mylimasis Sūnus, tavimi aš gėriuosiu.“

Atlikęs Pirmajai Sandorai būdingą apsiplovimą vandenyje, kuriuo nuplaunamos nuodėmės, Jėzus radikaliai iš vidaus šį ritualą perkeičia ir paverčia jį Naujosios Sandoros Krikštu. Tad šis sakramentas Jėzui, o ir mums visiems, tampa esminiu Dievo Sūnaus tikėjimo išpažinimu, į kurį Tėvas atsiliepia atsiųsdamas savo Meilės Dvasios malonę. Ir per tai gali vykti išgydymas iš nuodėmės.

Jėzus lyg Mozė iš Raudonosios jūros „išbrenda iš vandens“, ir lygiai taip pat gauna Šventąją Dvasią, nes pagaliau dangūs „perplyšo“ – kaip Izaijo maldoje (Iz 63, 11–19). Tai reiškia, kad Krikštas veda mus į tokius pat išbandymus, kokie teko hebrajams dykumoje.

Toje pačioje dykumoje turi būti išmėgintas Dievo Sūnaus įsipareigojimas, kaip buvo išmėginti mūsų tikėjimo protėviai. Žmonijos Išgelbėtojo gundymas – išvengti nusizeminimo, vedančio iki aukos tarp nusikaltėlių, nes Jam, kaip ir mums, būti Dievo Sūnumi pirmiausia reiškia būti visų broliu, ypač labiausiai apleistų. Šis gundymas tęsis iki baisaus Jėzų apėmusio nerimo Getsemanės sode.

- * 14–20 eilutės – „Atėjo metas ir prisiartino Dievo karalystė: Atsiverskite ir tikėkite Evangelija.“

Žodis „Evangelija“, kitaip tariant „Geroji Naujiena“ ar „Džiaugsmingas skelbimas“, reiškia naujo valdymo, naujo Valdovo sūnaus gimimo ar atėjimo skelbimą. Tai neatsiejamai susiję su Karalystės skelbimu. Bet Jėzus mums nesako, kokia ta Karalystė. Naujasis Valdovo sūnus,

aišku, yra Jis, bet žemiškas karalius Jis bus tik simboliškai, su erškėčių vainiku vietoje karūnos. Galiausiai Geroji Naujiena ir Karalystė iš tikrųjų yra gyvojo Dievo buvimas su savo vaikais.

Praktiškai tai reiškia atmesti viską, kas mus slegia, kitaip tariant atsiversti ir tikėti į Jį, tai yra sekti paskui Jį net gerai nežinant, kur Jis mus nuves.

Būtent taip ir padaro pirmieji keturi mokiniai, būsimieji žmonių žvejai, kurių tikėjimas greitai užgimsta.

- * 21–39 eilutės – Jėzus apie Naujosios Sandoros misiją kalba Kafarnaumo sinagogoje. Šis Jo susidūrimas su demonais yra tipiškas:

„Ko tau iš mūsų reikia, Jėzau Nazarėnai? Gal atėjai mūsų pražudyti? Aš žinau, kas tu esi: Dievo šventasis!“ Jėzus sudraudė jį: „Nutilk ir išėik iš jo!“ Tuomet netyroji dvasia pradėjo jį tąsyti ir, baisiai šaukdama, išėjo iš jo... Jis pagydė daugelį sergančių įvairiomis ligomis, išvarė daug demonų. Ir neleido demonams kalbėti, nes jie žinojo, kas jis.“

- * 40–45 eilutės – Čia nepajėgtume pakomentuoti visų Evangelijos sakinių, net pastraipų, bet iškart aptarkime su demonų „žinojimu“ susijusią temą, nes ji nuolat iškils tolesniame pasakojime: Jėzus, pagydes raupsuotąjį, jį subara ir paveja pataręs: „niekam nieko nepasakok“, bet paliepia paliudyti Pirmosios Sandoros kunigams! Tai reiškia, kad Dievo nepažįstame iš Jo galios veikimo, bet tik per Jo nuolankumą ant kryžiaus, tai yra per Jo Meilę (15, 39). Būtent šio dalyko demonai ir nepajėgia suprasti.

3.2. Klausimai pasidalinimui

(visada pateikti pavyzdžių iš savo ar kitų žmonių gyvenimo)

1 – Per Krikštą tapome Dievo vaikai. Ką mums reiškia būti Dievo vaiku?

2 – Ar tikėjimas yra tik žinoti tiesas apie Dievą, ar taip pat su visišku pasitikėjimu Jam atsiduoti? Pateikite konkrečių pavyzdžių.

3.3. Pareiga prisėsti

Prisiminkime, ką mūsų sutuoktinis mummyse atvertė ir paprastai tai išsakykime.

3.4. 2 Psalmė

*Dėl ko niršta gentys,
kodėl tautos tuščiai maištauja?
Žemės karaliai ruošiasi mūšiu
ir valdovai išvien tariasi
prieš VIEŠPATĮ ir jo pateptąjį:
„Nūn veržkimės iš jų jungo grandinių
ir nusikratykime jų pančių!“*

*Bet aukštybių soste sėdintis juokiasi;
VIEŠPATS iš jų tyčiojas.
Paskui jis pratrūksta ant jų įniršęs,
sukeldamas klaiką savo pykčiu:
„Juk aš pasodinau soste savo karalių ant Ziono –*

savo šventojo kalno!“

*Aš paskelbsiu VIEŠPATIES įsaką:
VIEŠPATS man tarė: „Tu esi mano sūnus,
šiandien aš tave pagimdžiau.
Prašyk manęs, ir padarysiu tautas tavo valdomis,
visus žemės pakraščius tavo nuosavybe.
Geležiniu skeptru gali joms kirsti,
kaip molinius indus į šukes daužyti.“*

*Nūn tad, karaliai, supraskite;
žemės valdovai, būkite įspėti.
Tarnaukite VIEŠPAČIUI pagarbia baime,
drebėdami
reikškite pagarbą,
kad jis neįnirštų, ir kelyje nežūtumėte,
nes jo pyktis ūmus.*

Laimingi visi, kurie prie jo glaudžias!

4. ANTRAS SUSITIKIMAS

4.1. Žmogaus sūnus savo brolius išlaisvina iš nuodėmės

Vos pradėjęs Mesijo misiją, Jėzus prisistato kaip Žmogaus Sūnus!

Šis apibūdinimas, paimtas iš Danielio knygos (7, 9–14), nurodo, kad Mesijas yra iš Dievo tautos ir kad Tėvas davė Jam galią žmonijai, idant ją išgelbėtų.

- * 1–12 eilutės – „Tada keturi vyrai atnešė paralyžiuotą žmogų. Negalėdami dėl minios prinešti jo prie Jėzaus, jie praplėšė stogą namo, kur jis buvo, ir, padarę skylę, nuleido žemyn neštuvus, ant kurių gulėjo paralyžiuotasis. Išvydęs jų tikėjimą, Jėzus kreipėsi į paralyžiuotąjį: „Sūnau, tau atleidžiamos nuodėmės!“

Pabrėžkime žmonių tikėjimą: jie nėrėsi iš kailio, norėdami per minią pasiekti Jėzų, o religiniai vadai atsisakė tikėti į Jėzų ir kaltino Jį piktžodžiuimu, esą Jis savinasi dieviškąją galią:

„Kas gi gali atleisti nuodėmes, jei ne vienas Dievas?!“

Bet Jėzus jiems atsakė:

„Bet kad žinotumėte Žmogaus Sūnų turint galią atleisti žemėje nuodėmes, – čia jis tarė paralyžiuotajam, – sakau tau: kelkis, imk savo neštuvus ir eik namo!“ Šis atsikėlęs tuojau pasiėmė neštuvus ir visų akyse nuėjo sau.“

Šįkart nuodėmę išreiškia paralyžius, kitur raupsai ar aklumas – ligos, kurios neleidžia gyventi pilnavertiško gyvenimo.

Nes seniau žmonės į nuodėmę žvelgė daug rimčiau nei mes, turbūt rizikuojantys piktnaudžiauti tariamai lengvai gaunamu atleidimu. Iš tiesų be Atpirkimo žmogų paralyžiuoja absoliutus jo negebėjimas mylėti Dievą ir savo brolius. Žmogus yra bejėgis atsikratyti kliudančio egocentriškumo ir netgi Dievo atleidimas jo neišgelbėtų, jei Dievas nesutiktų pamiršti klaidų ar nuolat kempine ištrinti „dėmių“.

Ne, vienintelis veiksmingas atleidimas yra suteikti žmonėms galią po truputį laisvintis iš paralyžiaus ar aklumo, trukdančio mylėti kitus. Ir tai mumyse ir su mumis padaryti gali tik Jėzus, nes būdamas Dievas Jis yra vienas iš mūsų, jis yra žmogaus sūnus.

Paskelbus apie tokį svarbų išlaisvinimą, antra šio skyriaus dalis ryškiai nušviečia Džiaugsmingojo Skelbimo, Evangelijos, absoliutų naujumą, palyginti su Pirmosios Sandoros religija, taip sukeliant religinių vadų pyktį, ir šie jau nusprendžia nužudyti Jėzų (3, 6).

- * 13–17 eilutės – Muitininkas Levis (kitur vadinamas Matu), sėdėjęs Kafarnaumo muitinėje, kaip ir keturi pirmieji Jėzaus pašaukti apaštalai iškart nueina paskui Jėzų ir tuojau pat pasiūlo Jam pavalgyti savo namuose.

Bet tokių muitininkų, dirbančių romėnams, namai fariziejų akimis yra nepataisomų nusidėjėlių landynė. Ir Jėzus jų pasipiktinimui atsako:

„Ne sveikiesiems reikia gydytojo, bet ligoniams! Aš atėjau ne teisiųjų šaukti, o nusidėjėlių.“

Atsakymas subtilus, nes pačių fariziejų, nepaisant jų religinės praktikos, širdis kartais būna išdžiūvusi ir besipuikuojanti, tad jie ir yra didžiausi nusidėjėliai.

- * 18–22 eilutės – Kilus sumišimui dėl pasninko, kai net „Jono Krikštytojo mokiniai“ (ankstyvosios Bažnyčios judėjai krikščionys) stebisi dėl Jėzaus laisvės tradicijų atžvilgiu, šis pasakoja pranašišką palyginimą:

*„Argi gali vestuvių svečiai pasninkauti, kol su jais yra jaunikis?.. Bet ateis dienos, kai jaunikis bus iš jų atimtas, ir tada, tą dieną, jie pasninkaus...
Niekas nepila jauno vyno į senus vynmaišius. Antraip vynas suplėšytų vynmaišius, ir nueitų niekais ir vynas, ir vynmaišiai. Jaunam vynui – nauji vynmaišiai.“*

Vestuvės ir vynas – taip Biblijoje įprasta išreikšti Meilės Karalystės atėjimą į žemę. Jėzus čia prisistato kaip žmonijos Jaunikis, bet tuo pačiu jau skelbia, kad per Kančią bus iš jų atimtas.

- * 23–28 eilutės – Šabas žydams yra Viešpaties Diena, užbaigianti Kūrimą.

Bet Jėzus kelia klausimą dėl pernelyg smulkmeniško ir formalus religinių nuostatų laikymosi:

„Šabas padarytas žmogui, o ne žmogus šabui; taigi Žmogaus Sūnus yra ir šabo Viešpats.“

Jėzus niekada atvirai nesako esąs Dievas. Bet panašūs sakiniai leidžia tai išgirsti tiems, kurie turi atvirą širdį. Tokia šabo samprata jau buvo rabinų raštuose.

- * 3 skyrius, 1–6 eilutės – Čia dera pridurti sekančio skyriaus pradžią, kurioje tęsiama ta pati tema.

Kilus dar vienam nesutarimui dėl šabo, fariziejai nusprendė pražudyti Jėzų, nes bijojo, kad šis pranašas sugriautų religiją, už kurią jie jautėsi atsakingi ir netgi tam tikra prasme savinasi.

4.2. Klausimai pasidalinimui

(visada pateikti pavyzdžių iš savo ar kitų žmonių gyvenimo)

1 – Ar patyrėme Dievo ar kitų žmonių atleidimo akimirką, kurios tarsi išlaisvino iš sustingimo ir buvo kūrybiškesnio gyvenimo meilėje pradžia?

2 – Žmogaus Sūnus, žmonijos Sutuoaktinis atėjo šaukti nusidėjėlių, ne teisiųjų.

Ar tai kartais mūsų netrikdo?

4.3. Pareiga prisėsti

Kaip mes gyvename sekmadienį? Ar mūsų rūpesčiai tądien skirtingi nei kitomis dienomis?

4.4. 50 Psalmė

*Pasigailėk manęs, Dieve, iš savo gerumo,
iš savo begalinio gailestingumo
sunaikink mano maištingus darbus.*

*Vėl nuplauk ir nuplauk mano kalnę,
nuvalyk nuo manęs mano nuodėmę!*

*Savo maištingus darbus aš gerai pažįstu,
ir mano nuodėmė nuolat man prieš akis.
Tau nusidėjau – tiktai tau –
ir padariau, kas pikta tavo akyse.
Esi tad teišsus, kai mane kaltini,
ir teišsingas, kai savo teišsme mane pasmerki.
Štai esu gimęs su kalte,
ir mano motina mane pradėjo su nuodėme.
Štai tu trokšti tiesos ir nuoširdumo, –
todėl mokyk mane išminties ligi širdies gelmių.*

*Apvalyk mane izopu, ir būsiu švarus,
Nuplauk mane, ir būsiu baltėsnis už sniegą.
Leisk man išgirsti džiaugsmo ir linksmybės žinią, –
kaulai, kuriuos išvarginai, tepradžiunga.
Nugręžk savo veidą nuo mano nuodėmių
ir panaikink visas mano kaltes.*

*Sukurk man tyrą širdį, Dieve,
ir atnaujink manyje ištikimą dvasią.
Nevaryk manęs nuo savo Artumo,
nenuimk nuo manęs savo dvasios šventosios.
Leisk man vėl džiaugtis tavo išganymu,
tepalaiko mane nori dvasia.*

*Mokysiu nedorėlius tavo keliu,
ir nusidėjėliai sugrįš pas tave.
Išlaisvink mane iš kraujo kaltės, Dieve, –
tu esi mano išganymo Dievas, –
tuomet mano liežuvis mėgausis tavo teisumu.
Viešpatie, praverk mano lūpas,
ir mano burna skelbs tavo šlovę.
Juk aukomis tu nesigėri, –
jei atnašaučiau deginamąją auką, jos nepriimtum.
Tikra auka Dievui yra sugrudusi dvasia, –
tu, Dieve, nepaniekinsi širdies,
sugrudusios ir atgailaujančios.*

*Būk dosnus Zionui iš savo gerumo, –
tebūna atstatytos Jeruzalės sienos.
Tada tau patiks teisios aukos, –
deginamosios atnašos ir deginamosios aukos, –
tada jaučiai bus atnašaujami ant tavo aukuro.*

5. TREČIAS SUSITIKIMAS

5.1. Mokiniai ir šeima

- * 1–6 eilutės – (Žr. ankstesnį skyrelį)
- * 7–12 eilutės – „Jėzus su mokiniais pasitraukė prie ežero. Įkandin sekė didelė minia iš Galilėjos, taip pat iš Judėjos, Jeruzalės ir Idumėjos, iš anapus Jordano bei iš Tyro ir Sidono šalies atvyko daugybė žmonių, kurie buvo girdėję apie jo darbus.“

Kitaip tariant, rinkosi visas Izraelio kraštas ir netgi gretimos čia paminėtos šalys; tai įžanga į būsimą *visuotinę* apaštalų *misiją*.

- * 13–19 eilutės – Kol kas Jėzus paskiria dvylika apaštalų, šis skaičius simbolizuoja, kad pirmiausia bus skelbiama dvylikai giminių, tai yra pirmiausia ir išskirtiniu būdu Izraelio tautai (7, 26–27).

Paminėkime tik pirmuosius keturis: brolius Simoną Petrą ir Andriejų, brolius Jokūbą ir Joną, kuriuos jau vienija bendras žvejybos amatas (Lk 5, 7–10); tad pradžioje bendra misija statoma ant šeimos pamato.

- * 20–21 eilutės – „Jėzui sugrįžus namo, vėl susirinko tiek žmonių, kad jie nebegalėjo nė pavalgyti. Saviškiai, apie tai išgirdę, ėjo sulaikyti jo sakydami, kad jis netekęs nuovokos.“

Štai nemalonus epizodas, visu smarkumu pasikartosiantis Nazarete (6, 1–6). Saviškiai, kaip ir Rašto aiškintojai, netiki Juo, ir Jėzui savo kraujo gimines tenka laikyti atstu, kad nekliudytų Jo misijai (Jn 7, 5).

- * 22–30 eilutės – Kol kas Jam vėl tenka gintis nuo Rašto aiškintojų, Jį kaltinančių (visai kaip *šeima*) nepagrįstu įnoringumu ar netgi kad yra apsėstas demonų.

Jėzus išveja demonus, tad negali būti jų pusėje, nes susiskaldžiusi karalystė neišsilaiko. Nelogiška Jėzų kaltinti esant Šėtono pusėje.

O Jo kaltintojų, drįsusių pavadinti Jėzų demonų bendrininku, nuodėmė yra milžiniška ir blogiausia iš visų, ta, kurią Jis vadina „nuodėme prieš Dvasią“.

Iškart po to einantis tekstas parodo, kad nuodėmė yra atsisakyti pripažinti galią, veikiančią per Jėzų, Šėtonui priskiriant darbus, kuriuos Jis daro per Šventąją Dvasią. Toks atsisakymas atsiversti yra atleidimui priešingas veiksmas.

- * 31–35 eilutės – „Atėjo Jėzaus motina ir broliai ir, laukę sustoję, per kitus prašė jį iškviesti. Aplink jį sėdėjo minia, kai jam buvo pranešta: „Štai tavo motina ir broliai bei seserys lauke stovi ir ieško tavęs“. O jis atsakė: „Kas yra mano motina ir broliai?“ Ir, apžvelgęs aplink sėdinčius, pasakė: „Štai mano motina ir broliai! Kas tik vykdo Dievo valią, tas man ir brolis, ir sesuo, ir motina.“

Šiame pasakojime nereikėtų įžvelgti vienokios ar kitokios Jėzaus paniekos savo motinai. Bet Evangelija yra Rytų kraštų maniera parašytas tekstas, tad kiekvienas jo gabaliukas yra

sudarytas turint labai konkretų katechetinį tikslą, nenorint apibendrinti įprastinio aprašytų veikėjų elgesio. Čia pamoka labai aiški ir sutelkta į vieną tašką: Meilės ryšiai, susikuriantys tarp Dievo ir žmonių, tarp Jėzaus ir Jo mokinių, yra daug gilesni nei *šeiminiai* ryšiai.

Žodis „broliai“ yra bendras terminas, Rytų pasaulyje apibūdinantis giminystę. Gerai matome, kad priešinami žmonės, likę lauke, ir tie, kurie aplink susėdę ratu sudaro bendruomenę... ir Marija, kuri labiausiai už visus vykdė Dievo valią.

Komandos gyvenime galime patirti gilių dvasinių ryšių, stipresnių nei šeimoje.

Vykdyti Dievo valią yra būti Kristaus mokiniu, ir toks ryšys stipresnis už kitus. Marija tapo mokine.

5.2. Klausimai pasidalijimui

(visada pateikti pavyzdžių iš savo ar kitų žmonių gyvenimo)

- 1 – Kaip deriname šeimos gyvenimą ir mokinio gyvenimą?
- 2 – Ar esame prisiėmę įsipareigojimų, kurie sukėlė problemų šeimoje?

5.3. Pareiga prisėsti

Kokie mūsų poros gyvenimo prioritetai?

5.4. 127 Psalmė

*Laimingi visi, kurie pagarbiai VIEŠPATIES bijo,
kurie jo keliais eina!
Maitinsies savo triūso vaisiais, –
būsi laimingas ir tau seksis.*

*Tavo žmona bus lyg vaisingas vynmedis
tavo namų židinyje,
o vaikai – lyg vynmedžio atžalos
prie tavo stalo.*

*Taip bus palaimintas žmogus,
kuris pagarbiai VIEŠPATIES bijo.*

*Telaimina tave VIEŠPATS iš Ziono!
Patirk Jeruzalės klestėjimą
per visas savo gyvenimo dienas;
pamatyk savo vaikų vaikus.*

Tebūna ramybė Izraeliui!

6. ŠEŠTAS SUSITIKIMAS

6.1. Dievo karalystės. palyginimai

- * 1–2 eilutės – Valtis, į kurią įlipa Jėzus mokytį, yra Petro (žr. 3, 9), ir dėl to Jis gali kalbėti miniai, susirinkusiai „sausumoje palei ežerą“.
- * 3–9 eilutės – Minia klausosi mokymo, bet mokiniai, kurie gyvena su Jėzumi, iškart sulaukia paaiškinimo.
- * 10–13 eilutės – Sunkiausia suprasti tai, ką Jėzus sako savo apaštalams dėl minios aklumo:

„Jums atiduotas Dievo karalystės slėpinys, o svetimiesiems viskas sakoma palyginimais, kad jie (cituojama iš Iz 6, 9–10): regėti regėtų, bet nematytų, girdėti girdėtų, bet nesuprastų, kad neatsiverstų ir nebūtų jiems atleista.“

Šis didingas Dievo pareiškimas Izajui Jeruzalės Šventykloje 740 m. pr. Kr. yra perimtas ir cituojamas keturiose Evangelijose bei šv. Pauliaus Apaštalų darbuose (28, 26–27) stengiantis paaiškinti užsispyrimą ir netikėjimą tų, kurie atmeta Dievo ir Jėzaus meilę.

Toks akivaizdaus dalyko atmetimas, tas kietakaktiškumas nenorėti tikėti yra taip nesuvokiamas, kad Biblijos kalba tokią užkietėjimą priskiria tiesiai Dievui, tarsi pats Dievas būtų nusprendęs juos apakinti, idant, pasak kito įprasto pasakymo, „išsipildytų Raštai“.

Šį tekstą ankstyvoji Bažnyčia perėmė nepavykus krikščionių misijai pas žydų tautą, kurios užkietėjimas atrodė išpranašautas pranašų ir įtrauktas į Dievo planą (Jn 12, 39 – 41; Apd 28, 26–28). Čia prieš citatą eina *kad jie*, taip išreiškiant ne kažin kokią Jėzaus valią slėpti savo žinią ir neleisti *esantiems lauke* atsiversti, bet parodyti, kad Jo nesėkmė sutampa su Raštais ir slėpiningu Dievo planu.

- * 21–25 eilutės – Tikintiesiems bet koku atveju nekyla minčių „pakišti žiburį po lova“; reikia skleisti Žodį, kurį priėmėme. Dar daugiau, krikščionis misionierius pirmasis patirs savo liudijimo naudą, nes:

„Koku saiku seikėjate, tokiu ir jums bus atseikėta ir dar pridėta. Kas turi, tam bus duota, o iš neturinio bus atimta ir tai, ką turi.“

Šie žodžiai reiškia greitą tikėjimo ir malonės augimą širdyje, kuri pradėjo dosniai atsiverti Dievo žodžiui.

- * 26–34 eilutės - „Su Dievo karalyste yra kaip su žmogumi, kuris beria dirvon sėklą. Ar jis miega ar keliasi, ar naktį ar dieną, sėkla dygsta ir auga, jam visiškai nežinant kaip. Žemė savaimė duoda vaisių: pradžioje želmenį, paskui varpą, pagaliau pribrendusį grūdą varpoje. Derliui prinokus, žmogus tuojau imasi pjautuvo, nes pjūtis atėjo.“

Antras gerai žinomas palyginimas yra apie garstyčios grūdelį:

„kuris, sėjamas dirvon, esti mažiausias iš visų sėklų žemėje, bet pasėtas užauga, tampa didesnis už visas daržoves ir išleidžia tokias plačias šakas, kad jo pavėsyje gali susisukti lizdą padangių sparnuočiai“.

Kontrastas tarp grūdelio mažumo, kol jis slypi žemėje, ir medžio didumo, kai šis išauga, nurodo Dievo karalystės jėgą, kuriai neįmanoma atsispirti ir kurios galia slapta veikia per Jėzaus veiksmus ir mokymą.

Tą pačią dieną pasakomi ir palyginimai (eil. 1–34), ir po jų aprašomi keturi stebuklai (4, 35; 5, 43); tai pabrėžia, kad Dievo valdymo galia pasirodo ir Jėzaus mokyme, ir per Jo veiksmus (plg. 1, 27). 4 ir 5 skyriuose parodoma, kaip Jėzus pasiima kartu savo mokinius (3, 14), kad juos ypatingai mokytų ir atskleistų savo galybę nematant miniai.

Pasak šių dviejų palyginimų, Dievo karalystė iš pradžių yra beveik nematoma, ir iš patirties gerai žinome, kad ji beveik visada lieka paslėpta net nuo mūsų, tikinčiųjų, akių.

Šios eilutės (33–34) tarsi užbaigia palyginimus, pasakytus miniai, bet išaiškintus tik mokiniams.

6.2. Klausimai pasidalinimui

(visada pateikti pavyzdžių iš savo ar kitų žmonių gyvenimo)

1 – Kokiomis aplinkybėmis jus ypač palietė Dievo žodis?

2 – Ar regite Dievo karalystę aplinkui leidžiant ūgliukus ar net šakas? Pateikite konkrečių pavyzdžių.

6.3. Pareiga prisėsti

Kokiu „saiku“ seikejame santykiyje su savo sutuoktiniu?

6.4. 18 A Psalmė

Kūrinių skelbia Dievo garbę

*Dangūs apskleidžia Dievo garbę,
dangaus skliautas skelbia jo rankų darbą.
Apie tai diena dienai pasakoja
ir naktis nakčiai duoda žinių.
Be jokio kalbesio ir be jokių žodžių, –
negirdėti jų balso, –
betgi jų žinia skamba visoje žemėje,
jų žodžiai girdėti iki pat pasaulio pakraščiu.*

*Danguose jis pastatė palapinę saulei, –
lyg nuotaka ji išeina
iš po savo jungtinių užuolaidos
ir lyg galiūnė džiugiai bėga savo keliu.
Iš vieno dangaus skliauto galo ji pradeda žygi,
jos kelias veda prie kito galo, –*

nuo jos kaitros pasislėpti niekas negali.

18 B Psalmė

Viešpaties Mokymas

*Tobulas yra VIEŠPATIES Mokymas, –
atnaujina gyvastį;
VIEŠPATIES įsakai yra teisingi, –
paprastus žmones daro išmintingus.
VIEŠPATIES įstatai yra teisūs, –
džiugina širdį;
VIEŠPATIES įsakymas yra aiškus, –
akims duoda šviesos.
Pagarbi Dievo baimė yra tyra, –
ištikima amžinai.
VIEŠPATIES sprendimai yra tikri
ir visiškai teisūs.
Brangintini labiau už auksą, –
net už rinktinį auksą, –
saldesni už medų –
už gryniausią korio medų.*

*Be to, jais tavo tarnas pamokomas, –
kas jų laikosi, gauna didelį atlygį.
Savo klaidas kas gali pastebėti?
Apvalyk mane nuo kalčių, kurių nejaučiu!
Apsaugok mane ir nuo tyčinių nuodėmių, –
neleisk joms manyje viešpatauti!
Tada aš būsiu tobulas
ir laisvas nuo sunkaus nusižengimo.
Tegu tau patinka mano žodžiai ir mano mintys,
VIEŠPATIE, mano Uola ir mano Atpirkėjau!*

7. PENKTAS SUSITIKIMAS

7.1. Gelbstintis tikėjimas

- * 4 skyrius, 35–41 eilutės. – (ankstesniame skyriuje esantis pasakojimas)

Mokinių tikėjimas čia išmėginamas Jėzaus miegu. Siaučiant audrai jie jaučiasi apleisti, bijo. Juos, išvydusius Jėzaus galią gamtos stichijoms, apima baimė ir jie klausinėja, kas toks tas Jėzus. Biblijoje Dievo baimė visada yra atsakas žmogaus, suvokusio Dievo didybę ir galybę.

„Kas gi jis toks? Net vėjas ir marios jo klauso!“

- * 5 skyrius, 1–20 eilutės. – O demonai, priešingai, visada žino, kad Jėzus yra „aukščiausiojo Dievo Sūnus“ ir Jo maldauja jų nekankinti. Kad taptum mokiniu, nepakanka pripažinti Jėzaus tapatybę, nes demonai žino, kas Jis, bet prie Jo nesišlieja. Mokiniui būdinga sekti Jėzų ir šlietis prie Jo.

- * 21–43 eilutės. – Kaip buvo su 3 skyriaus 20–35 eilutėmis, taip ir čia vienas epizodas įsiterpia į kitą.

Pirmiausia Jayras puola Jėzui po kojų ir karštai maldauja:

„Mano dukrelė miršta! Ateik ir uždėk ant jos rankas, kad pagytų ir gyventų.“

Iškart po to eina epizodas apie moterį, dvylika metų sergančią kraujoplūdžiu (tiek pat metų, kiek Jayro dukrelei!), ir kuriai minioje pavyksta paliesti Jėzų (sakramentinis ženklas); dėl to ji iškart pasveiksta.

„[Jėzus,] atsigręžęs į minią, paklausė: „Kas prisilietė prie mano apsiausto?“ Mokiniai jam atsakė: „Pats matai, kaip minia tave spaudžia, ir dar klausia: 'Kas mane palietė?'“ Bet Jėzus tebesidairė tos, kuri taip buvo padariusi. Moteris išėjo į priekį išsigandusi ir virpėdama, nes žinojo, kas jai atsitiko, ir, puolusi prieš jį ant kelių, papasakojo visą teisybę. O jis tarė jai: „Dukra, tavo tikėjimas išgelbėjo tave, eik rami ir būk išgijusi iš savo ligos.“

Tai reiškia, kad ją išgydė jos padarytas veiksmas, nes jį lydėjo tikras vidinis tikėjimas (tikėjimo Jėzumi Išgelbėtoju nuostata), ko nepasakysi apie minią, kuri „spaudė“ Jėzų.

Dabar Jayrui pranešama, kad jo dukrelė mirė, bet Jėzus jam taria:

„Nenusigąsk, vien tikėk!“

Jis pasiima su savimi tris mokinius: Petrą, Jokūbą ir Joną, kurie taip pat dalyvaus per Atsimainymą ir Maldą Alyvų sode – esminius jų tikėjimo įsaknijimo momentus.

Išvaręs raudotojas ir smalsuolius iš mirusios kambario,

„Jis paėmė mergaitę už rankos ir sako: „Talitá kum“; išvertus reiškia: „Mergaitė, sakau tau, kelkis!“ Mergaitė tuojau atsikėlė ir ėmė vaikščioti. Jai buvo dvylika metų. Visi mustėro iš nuostabos. Jėzus griežtai įsakė, kad niekas to nežinotų, ir liepė duoti mergaitei valgyti.“

Pamatę, kad Jėzus turi galią pagydyti gyvą žmogų, sužinome, kad jis turi galybės įveikti mirtį ir atgaivinti.

Veiksmoždziai *keltis, atsikelti* nurodo Prisikėlimą.

Tokia scena, kai atgaivinamas miręs žmogus ir įsakoma niekam nepasakoti, labai dažnai pasitaiko šv. Morkaus Evangelijoje, bet pabrėžiama, kad šis pasakojimas iš tiesų galės būti suprastas tik po Prisikėlimo.

7.2. Klausimai pasidalijimui

(visada pateikti pavyzdžių iš savo ar kitų žmonių gyvenimo)

1 – Ar esame pasijutę tarsi apleisti per audrą?

2 – Ar jums teko patirti sunkią, netgi beviltišką situaciją, kai tikėjimas (kitaip tariant, gili Meilė) sąlygojo tikrą „prisikėlimą“? (nauja pradžia, susitaikymas, nelaimingumo jausmo pabaiga...)

7.3. Pareiga prisėsti

Kokie yra skirtingi mūsų tikėjimo aspektai? Ar visada tikime vienas kitu?

7.4. 102 Psalmė

Dievas myli žmogų

*Mano siela, šlovink VIEŠPATĮ,
ir visa, kas manyje, tešlovina jo šventąjį vardą!
Šlovink VIEŠPATĮ, mano siela,
ir neužmiršk, koks jis geras –
jis tas, kuris atleidžia visas tavo nuodėmes,
ir išgydo visas tavo ligas,
jis tas, kuris atperka tavo gyvastį iš Duobės
ir apsupa tave meile ir gailestingumu,
jis tas, kuris sotina tavo gyvenimą gėrybėmis,
kad būtum jaunas ir stiprus lyg erelis.*

*VIEŠPATS vykdo teismo darbus,
daro, kas teisinga, visiems engiamiesiems.
Jis parodė savo kelius Mozei,
savo veiksmus Izraelio tautai.
VIEŠPATS yra gailestingas ir mylintis,
lėtas supykti ir kupinas ištikimos meilės.
Ne visą laiką jis barsis
nei bus supykęs per amžius.
Jis elgiasi su mumis ne pagal mūsų nuodėmių dydį
nei atmoka mums pagal mūsų kaltes.*

*Juk kaip aukštai nuo žemės yra dangūs,
taip didi yra jo ištikima meilė pagarbiai jo bijantiesiems;
kaip toli yra Rytai nuo Vakarų,*

*taip toli nuo mūsų jis išsklaido mūsų nuodėmes.
Kaip tėvas gailisi vaiku,
taip VIEŠPATS gailisi jo pagarbiai bijančiųjų.
Juk jis žino, kokie mes padarai, –
atsimena, kad mes esame dulkės.
Žmogaus dienos panašios į žolę, –
jis žydi tartum laukų gėlė.
Juk vos paliečia ją vėjas, ir jos nebėra, –
žymės nepalikdama ji išnyksta.
Betgi VIEŠPATIES gerumas per amžių amžius tiems,
kurie pagarbiai jo bijo,
ir jo teisumas vaikų vaikams,
tiems, kurie laikosi jo Sandoros
ir ištikimai atsimena vykdyti jo įsakymus.*

*VIEŠPATS padėjo savo sostą danguose,
ir jo karališka galybė visa valdo.
Šlovinkite VIEŠPATĮ, visi jo angelai, –
galingieji, vykdantys jo įsakymą,
paklusnūs jo tartam žodžiui.
Šlovinkite VIEŠPATĮ, visos jo galybės, –
jo tarnai, vykdantys jo valią.
Šlovinkite VIEŠPATĮ, visi jo darbai,
visose jo viešpatijos vietose.
Šlovink VIEŠPATĮ, mano siela!*

8. ŠEŠTAS SUSITIKIMAS

8.1. Duonos laužymas. Pasaulio atpirkimas

- * 1–6 eilutės. – (Žr. ankstesnį skyrių)
- * 7–13 eilutės. – Dabar Jėzus išsiunčia savo mokinius į misiją kaip visiškus neturtėlius. Misija visada turi dvejopą aspektą: tai mokymas bei katechezė ir ligų gydymas bei demonų išvarymas, visa tai eina drauge ir reiškia tą patį: išlaisvinimą iš nuodėmės.
- * 14–29 eilutės. – Pasakojimas apie paskutinio Pirmosios Sandoros pranašo Jono Krikštytojo kankinystę yra labai išplėtotas, nes juo numatomas Naujosios Sandoros apaštalų likimas, pirmiausia paties Jėzaus Kančia, Jo misijos žemėje užbaigimas.

Erodas (6, 20) drauge su Pilotu (15, 10) nenoromis skelbia nuosprendžius Jonui Krikštytojui ir Jėzui, nors žino, kad jie nekalti, ir abiem atvejais baisiai neteisingus nuosprendžius priverčiama priimti klasta, vedant neapykantai ir pavydui.

- * 30–44 eilutės. – Garsusis pasakojimas apie duonos laužymą Morkaus ir Mato evangelijose pasakojamas du kartus, Luko ir Jono – po kartą. Tai nurodo išskirtinę jo svarbą, nes per „Viešpaties valgio“ šventimą apimamas visas pasaulio išganymo slėpinys.

Svarbu priminti, kad Evangelijų tekstuose niekada neminimas žodis „padauginimas“ (Biblijos paantraštės nepriklauso įkvėptiems tekstams), tik „laužymas“ (8, 19) ar Eucharistija (= palaiminimas Jn 6, 23). Dėl to šiame tekste turėtume ieškoti išganingo padauginimo ženklo, o ne galybės parodymo. Argi Jėzus jau nebuvo atsispyręs demonui, raginančiam akmenis paversti duona?

Pasakojimo pradžioje Jėzus su mokiniais išplaukia „valtimi į negyvenamą nuošalią vietą“, taip ypač pabrėžiant tikinčiųjų bendruomenės, Bažnyčios, artumą, panašiai bus ir per Paskutinę Vakarienę. Bet čia juos vis tiek užplūsta minia, ir Ganytojui tenka dalinti savo meilę tūkstančiams avelių. Jėzus įtraukia apaštalus jau į pirmąjį laužymą, pamatinį jų misijos veiksmą:

„Tai jūs duokite jiems valgyti.“

Ruošiantis valgyti visi susodinami „po šimtą ir po penkiasdešimt žmonių“. Sakramentinis Jėzaus veiksmas panašus į padarytą per Paskutinę vakarienę, kai Jis tarė:

„Paėmęs duoną sukalbėjo palaiminimą, ją laužė ir davė mokiniams“.

Apaštalai šioje liturgijoje dalyvauja aktyviai, nes Kristus paliepia jiems dalyti duoną ir žuvis.

- * 45–52 eilutės. – Epizodas apie audrą naktį įeina į pasakojimą apie duonos laužymą.

Jėzus vienas meldžiasi ant kalno, o apaštalai veltui iriasi per naktį, ši scena praneša apie Jėzaus maldą Getsemanėje. Be to, jie

„nebuvo supratę duonos stebuklo ir jų širdis tebebuvo nenuovoki“.

Jie išsigąsta išvydę Jėzų, einantį vandeniui – tai būsimos Jo Prisikėlimo įvaizdis, kurio jie irgi nesupras (16, 11–14).

- * 53–56 eilutės. – Pasibaigus šiam tikėjimo išmėginimui, Jėzus savo apaštalus nusiveda į pažįstamą krantą, kuriame pradėtas tapyti pranašiškas ir didingas žmonijos, susirinkusios prie savo Atpirkėjo, paveikslas, ir toliau tęsia savo misiją. Šį paveikslą išbaigs antras panašus pasakojimas (8 skyrius).

Paskutinėse eilutėse grįžtama prie **ligonių** gydymo – tai esminis Išganymo elementas, reiškiantis išlaisvinimą iš nuodėmės, nurodantis teisingą mums jau žinomą sakramentinę praktiką:

„Ir kas tik jį paliesdavo, išgydavo.“

8.2. Klausimai pasidalijimui

(visada pateikti pavyzdžių iš savo ar kitų žmonių gyvenimo)

1 – Ar priimdami Komuniją siekiate tik asmeninio artumo su Kristumi, ar taip pat broliškai laužyti duoną su kitais?

2 – Kiek mums skirtas raginimas: tai jūs duokite jiems valgyti?

8.3. Pareiga prisėsti

Kaip mes priimame faktą, kad Eucharistija yra ir Kristaus aukos (visiško pasiaukojimo ant kryžiaus) atminimas, ir Prisikėlimo šventimas?

8.4. 22 Psalmė

*VIEŠPATS yra mano Ganytojas, –
man nieko netrūksta.
Žaliose pievose mane paguldo,
prie ramių tvenkinių gano.
Jis atgaivina mano gyvastį,
veda teisumo takais, kaip dera jo vardui.
Nors einu per tamsiausią slėnį,
nebijau jokio pavojaus, nes tu su manimi.
Tavo ganytojo lazda ir vėzdas – jie mane apgins.*

*Tu padengi man stalą
mano priešų matomoje vietoje,
patepi dosniai mano galvą aliejumi –
sklidina mano taurė!
Tik gerumas ir ištikima meilė lydės mane
per visas mano gyvenimo dienas,
ir aš visados gyvensiu VIEŠPATIES Namuose.*

9. SEPTINTAS SUSITIKIMAS

9.1. Religija, tikėjimas ir pagonys

Šis skyrius žymi perėjimą nuo ypatingos žydų tautos *religijos*, išskyrusios ją iš visų kitų tautų, į atsivėrimą pagonių pasauliui, kuris savo Išganytoją sutiks per *tikėjimą*.

I – Žydai skiria, kas švaru ir kas nešvaru.

- * 1–13 eilutės. – Ritualines ir aukojimo praktikas jau aršiai kritikavo Pirmosios Sandoros pranašai, ypač didysis Izaijas (1, 11–17); čia evangelistas cituoja kitą ištrauką iš jo knygos (Iz 29, 13):

„Ši tauta šlovina mane lūpomis, bet jos širdis toli nuo manęs. Veltui jie mane garbina mokydami žmonių išgalvotų priesakų.“

Jėzus priduria: *„Jūs apeinate Dievo įsakymą, norėdami išsaugoti savo papročius!“*

- * 14–23 eilutės. – Jėzus praktiškai visiškai panaikina skirtumą tarp švaraus ir nešvaraus maisto – tai viena svarbiausių žydų religijos taisyklių. Ir mūsų tradicijoje paskutinis Susirinkimas supaprastino panašius nurodymus (dėl susilaikymo ir pasninko). Taip pat žr. Apaštalų darbus 10, 11–16.

Štai kaip Jėzus aiškina tokių nurodymų nenaudingumą savo apaštalam:

„Nejaugi ir jūs esate be nuovokos? Argi neaišku jums, kad visa, kas ateina į žmogų iš lauko, negali jo suteršti, nes nepatenka į jo širdį, bet į vidurius ir išeina laukan?“ (Taip jis paskelbia visus valgius esant švarius.) Jis dar pasakė: „Žmogų suteršia vien tai, kas iš jo išeina. Iš vidaus, iš žmonių širdies, išeina pikti sumanymai, paleistuvystės, vagystės, žmogžudystės, svetimavimai, godumas, suktybės, klasta, begėdystės, pavydas, šmeižtai, puikybė, neišmanymas. Visos tos blogybės išeina iš vidaus ir suteršia žmogų.“

II – Pagonių tikėjimas.

Po šios pamokos, duotos apaštalam, Jėzus patraukė į pagonių šalį:

„Išvykęs iš ten, Jėzus nukeliavo į Tyro sritis. Užėjęs į vienus namus, jis norėjo, kad niekas apie tai nežinotų, bet jam nepavyko to nuspėti. Išgirdo apie jį moteris, kurios duktė buvo apsėsta netyrosios dvasios, atėjo ir puolė jam po kojų. Moteris buvo graikė, kilimo sirofenikietė. Ji maldavo išvaryti iš jos dukrelės demoną. Jėzus tarė jai: „Leisk pirmiau pasisotinti vaikams. Juk negražu imti vaikų duoną ir mesti šunyčiams.“ Tačiau moteris atsakė: „Taip, Viešpatie! Bet ir šunyčiai po stalu ėda vaikų trupinius.“ Tuomet jis tarė: „Dėl šitų žodžių eik namo, – demonas jau išėjęs iš tavo dukters.“ Parėjusi namo, ji rado savo mergaitę gulincią patale ir demoną atstojusį.“

Jėzus iš pradžių moteriai atsakė kaip praktikuojantis žydas, negalintis atmesti Pirmosios Sandoros, prieš amžius sudarytos su Išrinktąja tauta, išskirtinumo ir vertės, bet po to Jis pasiduoda dėl pagonės tikėjimo, griaušančio neliečiamas religijos taisykles, ir leidžia jai įžengti į Dievo vaikų bendruomenę.

Jis netgi tai pripažins atvirai, pavyzdžiui, šlovindamas romėnų šimtininko tikėjimą, didesnę už daugelio Izraelio tautos žmonių tikėjimą, kaip mums pasakoja šv. Matas (8, 10–12):

„Iš tiesų sakau jums: niekur Izraelyje neradau tokio tikėjimo! Todėl aš jums sakau: daugelis ateis iš rytų ir vakarų ir susės dangaus karalystėje prie stalo su Abraomu, Izaoku ir Jokūbu. O karalystės vaikai bus išmesti laukan į tamsybes. Ten bus verksmas ir dantų griežimas.“

III – Kurčio nebylio išgydymas.

- * 31–37 eilutės. – Jėzus grįžta prie Galilėjos ežero: „Palikęs Tyro sritis, Jėzus per Sidoną atėjo prie Galilėjos ežero, į Dekapolio krašto vidurį. Ten atveda jam kurčią nebylį ir prašo uždėti ant jo ranką. Jis pasivėdėjo jį nuošaliau nuo minios, įleido savo pirštus į jo ausis, palietė seilėmis jo liežuvį, pažvelgė į dangų, atsiduso ir tarė jam: „Efatá!“; tai yra: „Atsiverk!“ Ir tuojau atsivėrė jo klausai, atsirišo liežuvio ryšys, ir jis kalbėjo kaip reikia. Jėzus jiems liepė niekam šito nepasakoti. Bet kuo labiau jis jiems draudė, tuo jie plačiau jį skelbė. Žmonės be galo stebėjosi ir kalbėjo: „Jis visa gerai padarė! Jis daro, kad kurtieji girdi ir nebyliai kalba.“

Čia, kaip ir 5 skyriuje, atpažįstame sakramentinius Krikšto gestus, dėl kurių pakrikštytasis ima girdėti Dievo žodį ir jį skelbti.

Jėzus dar kartą kartoja draudimą skelbti apie stebuklingus Jo darbus (5, 43 ir toliau), nes tai ženklas – ne galingo ir triumfuojančio Mesijo, bet švelnaus ir nuolankios širdies tarno, kuris po truputį atskleidžia Dievo meilę.

8.2. Klausimai pasidalijimui

(visada pateikti pavyzdžių iš savo ar kitų žmonių gyvenimo)

1 – Kokie yra formalūs mano religinės praktikos aspektai, kuriuos galėčiau pataisyti, idant neužmirščiau to, kas svarbiausia?

2 – Ar mūsų tikėjimą gaivina tikėjimo liudijimai iš mūsų aplinkos?

8.3. Pareiga prisėsti

Kaip ir kuo atgaivinamas mūsų tikėjimas?

8.4. 41 Psalmė

*Kaip elnė ilgisi tekančio vandens,
taip aš ilgiuosi tavęs, Dieve.
Visa gyvastimi trokštu Dievo – gyvojo Dievo, –
kada nueisiu pamatyti Dievo veido?
Ašaros yra mano duona dieną ir naktį;
per visą dieną žmonės manęs klausia:
„Kurgi tavo Dievas?“
Išlieju savo širdį, prisimindamas tai,
kaip eidavau su būriu į Dievo Namus,
vesdamas juos išklmės eitynių spūstyje,
aidint džiugiems šlovės šūksmams!*

*Kodėl tokia liūdna, mano širdie?
Kodėl taip nerimsti mano krūtinėje?
Turėk viltį Dieve!
Juk aš dar šlovinsiu jį –
savo Gelbėtoją, savo Dievą.*

*Mano Dieve, liūdna mano širdis,
todėl pas tave mintimis keliauju
iš Jordano krašto bei Hermono, nuo Mizaro kalno.
Bedugnė šaukia bedugnei tavo krioklių griausmu, –
visa tavo bangų mūša ir vilnys mane skandina.
Dieną VIEŠPATS tesuteikia savo malonę
naktį giedoti jam giesmę –
maldą savo gyvenimo Dievui.
Sakau Dievui, savo Uolai:
„Kodėl užmiršai mane?
Kodėl, priešų engiamas, turiu nusiminęs klajoti?“
Net kaulai man skauda,
kai mano priešai tyčiojasi, kasdien klausdami:
„Kurgi tavo Dievas?“
Kodėl tu tokia liūdna, mano širdie?
Kam gi taip nerimsti krūtinėje?
Turėk viltį Dieve!
Juk aš dar šlovinsiu jį –
savo Gelbėtoją, savo Dievą.*

42 PSALMĖ

*Išteisink mane, Dieve, apgink mano bylą
prieš nedorus žmones, –
nuo klastūno, nesąžiningo žmogaus gelbėk mane.
Juk tu esi Dievas – mano tvirtovė;
kodėl tad mane palikai?
Kam gi turiu vaikščioti nusiminęs,
engiamas priešo?
Siųsk savo šviesą ir savo tiesą,
teveda jos mane, –
teparveda mane prie tavo šventojo kalno –
į tavo buveinę!
Tada aš žengsiu prie Dievo aukuro –
pas savo didžio džiaugsmo Dievą –
ir šlovinsiu tave lyra, Dieve, mano Dieve.
Kodėl tu tokia liūdna, mano širdie?
Kodėl taip nerimsti mano krūtinėje?
Turėk viltį Dieve!
Juk aš dar šlovinsiu jį –
savo Gelbėtoją – Dievą.*

10. AŠTUNTAS SUSITIKIMAS

10.1. Petro tikėjimas ir kančios skelbimas

Šis ir po jo einantis skyriai sudaro šv. Morkaus evangelijos centrą; antroji jos dalis daugiausia pasakos apie keliavimą į Jeruzalę, Mesijo mirties vietą; bus įterpta gausybė svarbių mokymų ir trys išplėtoti skelbimai apie Kančią bei Prisikėlimą: 8, 31; 9, 31; 10, 33–34.

- * 1–9 eilutės. – Ši pastraipa praktiškai pažodžiui kartoja pasakojimą apie duonos laužymą (6, 30–44), bet su ypatumais, skelbiančiais Eucharistijos šventimą, ir ne vien tik judėjų-krikščionių (patys pirmieji krikščionys, aišku, buvo žydai), bet didėjančios pagonių kilmės krikščionių bendruomenės.

Pirmiausia jie atsiduria Dekapolyje, pagonių žemėje; čia daug žmonių susirinko „iš toli“, o tai nurodo jų dvasinį nutolimą; Jėzus ne „laimina“ duoną, kaip sakytų žydai, bet kalba padėkos maldą, graikiškai tai yra žodis „eucharistija“. O vietoje dvylikos pntinių, simbolizuojančių apaštalus, čia atsiranda septyni krepšiai, nurodantys septynis pirmuosius ne žydų kilmės krikščionių evangelizuotojus, apie kuriuos pasakojama Apaštalų darbuose ir kuriuos vadiname „diakonais“ (6, 1–6).

- * 10–21 eilutės. – Savo Evangelijos viduryje šv. Morkus primygtinai kreipia mūsų dėmesį į pamokas apie sunkumus tikėti.

Pirmiausia apie kietumą fariziejų, reikalaujančių ženklų iš dangaus, tai yra, kad Dievas patvirtintų Jėzaus autentiškumą, bet iki tikėjimo taip ir neprieinančių.

Ir iškart apie apaštalų aklumą, kurie iš tiesų nieko apie duonos laužymą nesuprato.

„Mokiniai buvo pamiršę pasiimti duonos. Jie teturėjo su savim valtyje vieną kepalėlį... Jie pradėjo kalbėtis neturį duonos. Tai patyręs, Jėzus tarė: „Kam jūs tariatės neturį duonos? Ar vis dar nieko neišmokote ir nesuprantate, ir vis dar esate be nuovokos? Turite akis, ir nematote; turite ausis, ir negirdite?!“

Mokiniai dar nebuvo supratę, kad „žmogus gyvas ne vien duona...“; jie nenutuokia, ką skelbia duonos laužymas ir Eucharistinė auka, per kurią Jėzus, vienintelė Duona, kurios reikia, bendruomenėje visada yra su jais.

- * 22–32 eilutės. – „Jie ateina į Betsaidą...“

Jie ten turėjo atsidurti po pirmo duonos laužymo (6, 45), bet keliai nuvedė į aplinkinius pagonių kraštus, kad visų šalių tikintiesiems simboliškai nuneštų eucharistinio valgio „likučius“ ir „trupinius“.

Dabar jie grįžta į tėvynę, ir aklojo pagydimas galėtų simbolizuoti sunkiai augantį apaštalų, ypač Petro, tikėjimą.

Iš tiesų Petras išpažįsta Jėzų kaip Mesiją, bet iškart jis savo Mokytojo iš anksto išsižada ir galutinai Jį atpažins tik po prisikėlimo.

„Kelyje klausė mokinius: ... „O jūs kuo mane laikote?“ Petras jam atsakė: „Tu esi Mesijas.“ Tuomet Jėzus griežtai įsakė niekam apie jį nekalbėti. Ir jis ėmė juos mokyti, jog reikia, kad Žmogaus Sūnus daug kentėtų, būtų seniūnų, aukštųjų kunigų bei Rašto aiškintojų atmetas, nužudytas ir po trijų dienų prisikeltų. Jis tai kalbėjo visiškai atvirai.“

Prieiname Apreiškimo posūkį, nes tikėjimas pirmiausia yra išpažinti Jėzų kaip Kristų. Jėzus visada draudė atskleisti tikrąją Jo tapatybę, bet dabar aiškiai skelbia, koks yra Jo kaip Mesijo pašaukimas.

Deja, Petro tikėjimas, kad ir augantis, yra nepajėgus suprasti Žmogaus Sūnaus kančios, mirties ir Prisikėlimo:

„Tada Petras, pasivadinęs jį į šalį, ėmė drausti. Jėzus atsigręžęs pažiūrėjo į mokinius ir subarė Petrą: „Eik šalin, šėtone, nes mąstai ne Dievo, o žmonių mintimis!“ (žr. Mt 16, 22).

Jėzus vėl atsispiria pagundai, patirtai dykumoje po Krikšto, ir kuri vėl kils per Jo maldą Getsemanėje. Bet čia Gundytojui atstovauja Petras.

- * 34–38 eilutės. – Ir Jėzus užbaigia pateikdamas pagrindinį Evangelijos mokymą, skirtą ir miniai, ir mokiniams, kaip per Kalno pamokslą (Mt 5): „Jei kas nori eiti paskui mane, teišsižada pats savęs, teima savo kryžių ir teseka manimi. Kas nori išgelbėti savo gyvybę, tas ją praras; o kas pražudys savo gyvybę dėl manęs ir dėl Evangelijos, tas ją išgelbės.“

Toks yra tikrasis tikėjimas – ne tik žinojimas, bet įsipareigojimas meilei, sekant Kristų.

10.2. Klausimai pasidalijimui

(visada pateikti pavyzdžių iš savo ar kitų žmonių gyvenimo)

1 – Kas gi sudaro asmeninį tikėjimą: ar tai įsitikinimas? gyvenimas? įsipareigojimas? naujos žinios? sėkmė? kas nors kita?

2 – Kaip suprasti Kristaus kryžių savo kaip mokinio gyvenime, ir kokį kryžių mes nešame?

10.3. Pareiga prisėsti

Kokie yra mūsų kentėjimai poroje?

10.4. 21 Psalmė

*Ai, mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane palikai?
Kodėl esi toks tolimas, – toli nuo mano maldos,
nuo mano dejonės šauksmo.
Mano Dieve, šaukiuosi dieną, bet tu neatsakai,
ir naktį, bet ramybės nerandu.
Betgi tu esi Šventasis, –
tavo sostas – Izraelio šlovės giesmės!
Tavimi mūsų protėviai rėmėsi, –
jie pasitikėjo, ir tu juos gelbėjai.
Tavęs šaukėsi ir buvo išgelbėti,*

tavimi pasitikėjo ir nenusivylė.
Bet aš kirminas, o ne žmogus, –
vienų išjuoktas, kitų paniekintas.
Visi, kas mane mato, iš manęs tyčiojasi
ir šaipydamiės kraipo galvas.
„Pasitikėjo VIEŠPAČIU, tegelbsti jį, –
tegu išvaduoja, jei juo gėrisi!“
Vis dėlto tu išvedei mane iš įsčių,
saugojai mane prie motinos krūtinės.
Tavo rūpesčiui buvau patikėtas nuo gimimo,
nuo motinos įsčių tu buvai mano Dievas.
Nesitolink nuo manęs, nes man sunku
ir nėra kas man padėtų!

Mano priešai apstoja mane lyg jaučiai,
stiprūs Bašano jaučiai apgula mane;
atveria plačiai į mane savo žiotis
lyg plėsrūs ir riaumojantys liūtai.
Esu lyg ant žemės išlietas vanduo,
visi mano kaulai išnarstyti;
lyg vaškas mano širdis, ištirpusi krūtinėje.
Gerklė man išdžiūvusi lyg molio šukė,
mano liežuvis limpa prie gomurio;
tu guldai mane į mirties dulkes.
Juk mane šunys apgula iš visų pusių,
nedorėlių gauja mane apspinta;
jie drasko man rankas ir kojas;
galiu suskaičiuoti visus savo kaulus.
Mano priešai spokso į mane ir džiaugiasi,
dalijasi tarp savęs mano drabužius
ir dėl mano apdaro kaulelius meta.

Betgi tu, VIEŠPATIE, nesitolink nuo manęs!
Mano stiprybe, skubėk man padėti!
Gelbėk mane nuo kalavijo,
mano brangią gyvastį iš šuns letenų!
Trauk mane iš liūto nasrų!
Nuo tų buivolų ragų gelbėk mane!

Tada aš skelbsiu tavo garsą broliams ir seserims,
šlovinsiu tave jų sueigose.
Jūs, pagarbiai VIEŠPATIES bijantieji,
jį šlovinkite!
Jūs, visi Jokūbo palikuonys,
garbę jam duokite!
Jūs, visi Izraelio vaikai,
prieš jį drebėkite!
Juk jis nepaniekino,
jis neatmetė vargšo maldavimo,
jis nenusuko nuo jo savo veido, –

*išgirdo, kai varguolis šaukėsi.
Iš tavęs kyla mano šlovės giesmė didžiojoje sueigoje;
Ką tau pažadėjau, vykdysiu tarp tavęs pagarbiai bijančiųjų.
Vargšai valgys, kiek norės, ir bus sotūs,
šlovins VIEŠPATĮ jo ieškantieji.
Teatsigauna jų širdis amžinai!*

*Visi žemės pakraščiai atsimins ir gręšis į VIEŠPATĮ,
visų tautų žmonės puls prieš jį kniūbsčia.
Juk VIEŠPATS yra Valdovas, –
jis viešpatauja tautoms.
Jam iš tikrųjų žemai lenksis visi,
kurie miega žemėje,
prieš jį lenksis visi,
kurie žengia į dulkes.*

*Ir aš jam gyvensiu.
Mano palikuonys jam tarnaus;
apie Viešpatį bus pasakojama būsimai kartai,
jo teisūs darbai skelbiami dar negimusiai tautai.*

